

10. Рокоча В.В. Міжнародна економіка: навч. посіб. Київ: Таксон, 2000. 320 с.
11. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення: 04.10.2018).
12. Баскаков А.П. Формирование организационно-экономического механизма управления внешнеэкономической деятельностью промышленных предприятий: дисс. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.05. Саратов, 2006. 210 с.
13. Гузенко Г.М., Гайдученко Г.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: сутність, економічний механізм її розбудови, особливості. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2013. № 3 (14). С. 77–88. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exeC21COM=2&l21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vnyua_etp_2013_3_10.pdf.
14. Енциклопедія інвестицій / Р.С. Дяків, А.С. Бохан, О.М. Бурлаков та ін.; за ред. Р. Дякова. Київ: Міжнар. екон. фундація, 2008. 508 с.
15. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. зак. 5-го вид., переробл. і допов. Київ: А.С.К., 2000. 784 с.

УДК 346.232

КОРЕЛЯЦІЯ НОРМ КОНФЕСІЙНОГО ПРАВА ТА ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ НОРМ (НА ПРИКЛАДІ НАЙДАВНІШИХ ДЖЕРЕЛ РЕЛІГІЙНОГО ПРАВА)

THE CORRELATION OF THE NORMS OF RELIGIOUS LAW AND COMMERCIAL LAW (ON THE EXAMPLE OF THE ANCIENT SOURCES OF RELIGIOUS LAW)

Бочков П.В., к.ю.н., доктор богослов'я
Чернівецький православний богословський інститут

У статті проаналізовано взаємовпливи норм конфесійного й господарського права, а також значення конфесійних норм у формуванні господарського права як однієї з галузей права світського. Обґрунтовано, що правові й релігійні норми в разі збігу сфери регульуваних відносин виявляються занадто близькими, а іноді навіть тотожними за характером своїх настанов. Висловлено пропозиції щодо більш глибокого аналізу впливу конфесійних норм на формування господарського законодавства України.

Ключові слова: конфесійне право, норми конфесійного права, господарське право, господарська діяльність релігійних організацій, господарське законодавство України.

В статье проанализировано взаимное влияние норм конфессионального и хозяйственного права, а также определено значение конфессиональных норм в формировании хозяйственного права как одной из отраслей права светского. Обосновано, что правовые и религиозные нормы при совпадении сферы регулируемых отношений оказываются слишком близкими, а иногда даже тождественными по характеру своих установок. Высказаны предложения относительно более глубокого анализа влияния конфессиональных норм на формирование хозяйственного законодательства Украины.

Ключевые слова: конфессиональное право, нормы конфессионального права, хозяйственное право, хозяйственная деятельность религиозных организаций, хозяйственное законодательство Украины.

The author analyzes the mutual influence of norms is analyzed confessional and commercial law, as well as the importance of religious norms in the formation of economic law as one of the branches of secular law. It is substantiated that legal and religious norms in the case of coincidence of the sphere of regulated relations are too close, and sometimes even identical in character to their instructions. Proposals for a more profound analysis of the influence of religious norms on the formation of economic legislation of Ukraine are expressed.

The question of the degree of influence of confessional norms on economic law and economic activity in General remains debatable, as well as the question of the interaction of morality and law.

Sources of Canon law be brought, first of all, the texts of the sacred books (we are talking about Mature religion), religious practices, theological doctrines, and the like. However, each individual denomination, in addition to these sources, has its own special sources of confessional law.

The Christian religious and legal system in its branches (Orthodox, Catholic) appears to be culturative and law-forming for Ukraine. This state of Affairs is observed due to the course of historical events that formed the domestic legal background.

Key words: confessional law, norms of confessional law, economic law, economic activity of religious organizations, economic legislation of Ukraine.

Питання про ступінь впливу конфесійних норм на господарське право й господарську діяльність загалом залишається дискусійним, як і питання про взаємодію моралі і права. Про ступінь впливу можна говорити передусім після аналізу основних джерел існування й господарського, і конфесійного права. Правові та релігійні норми, регулюючи одну й ту саму сферу відносин, виявляються занадто близькими, а іноді й тотожними за характером своїх настанов. Деято з правознавців уважає, що в багатьох випадках юридичні норми текстуально відтворюють ті релігійні норми, що «генетично» їм передували. Проте об'ємних глибоких досліджень щодо впливу норм конфесійного права на формування норм права господарського у вітчизняному правознавстві до сьогодні не здійснено, чим і зумовлена актуальність обраної теми дослідження.

Метою статті є виявлення співвідношень між нормами конфесійного та господарського права для розуміння

шляхів подолання проблемних ситуацій у царині законодавчого регулювання господарської діяльності релігійних організацій.

Не можна не погодитися з визначенням права, поданим професором Ю.М. Оборотовим, а саме з тим, що право – це історично сформована, морально обґрунтована й релігійно вивірена (підкреслення наше), легалізована нормативна система, розрахована на загальне визначення (легітимацію) та відповідну поведінку людей, організацій, соціальних спільнот, що використовує процедуру, формалізоване рішення й державний примус для запобігання конфліктам і вирішення їх, збереження соціальної цілісності [1, с. 21].

Господарсько-правові норми – це встановлені компетентними органами в офіційному порядку й зафіксовані у спеціальних правових документах індивідуально не персоніфіковані правила господарської діяльності [2].

Порівняно з конфесійним правом норми господарського є територіально обов'язковими без зауважень щодо національної, релігійної та інших належностей, крім громадянської. Якщо в релігійному праві під дію норм підпадають тільки ті, хто сповідують ту чи іншу релігію, то в господарському праві під дію норм підпадають усі громадяни країни, а почасти й громадяни інших держав, якщо вони стають учасниками господарських відносин.

Проте зауважимо, що господарсько-правові норми характеризуються такою специфічною ознакою, що відокремлює їх від норм інших галузей права, як зміст: вони містять правила у сфері господарювання (щодо безпосереднього здійснення господарської діяльності й/або організації, управління такою діяльністю). У принципі те саме можна сказати про норми релігійні, адже вони теж мають свій специфічний зміст.

Якщо порівнювати структурні особливості конфесійних і господарсько-правових норм, то можна акцентувати на тому, що норми з традиційною структурою (гіпотеза, диспозиція, санкція) зустрічаються набагато рідше, ніж норми з неповною структурою: саме вони становлять серед господарсько-правових норм більшість і поділяються на норми-заборони, норми-принципи, норми-визначення, компетенційні норми, техніко-економічні норми, норми-рекомендації тощо.

Нині й серед релігійних норм зустрічаємо й норми з традиційною структурою, і норми з неповною структурою. Проте знаходимо обмаль норм з традиційною структурою, тоді як норми з неповною структурою є звичним елементом для конфесійного права. Так, наприклад, часто вживаними постають:

- **норми-заборони** («І не заходь до суду з рабом Твоїм, тому що не виправдається перед Тобою жодний з тих, що живе» (Пс.: 142; 2), «Не буде жити в домі моєму той, хто чинить підступно; той, хто говорить неправду, не залишиться перед очима моїми» (Пс.: 100; 7) тощо);

- **норми-принципи** («Любіть ворогів ваших, благословляйте тих, хто вас проклинає, благотворіть тим, хто вас ненавидить і моліться за тих, хто вас жене та ображає» (від Матфея: 5; 44));

- **компетенційні норми** («Сказав Господь Господу моєму: сиди одесную Мене, допоки покладу ворогів Твоїх у підніжжя ніг Твоїх» (Псалтир: 109;1));

- **техніко-економічні норми** («Тут беруть десятину люди смертні, а там – той, що має в Собі свідоцтво, що Він живе» (Євреям: 7;8));

- **норми-рекомендації** («Пастир добрий кладе життя своє за овець. А найманець, не пастир, якому вівці не свої, бачить вовка, їй залишає овець, і тікає; і вовк розкрадає овець, і жене їх» (Ін.: 10; 11–13)).

Можна навіть віднайти й норми-визначення, якщо контекстуальні визначення вважати відповідним до реальних явних визначень, адже й у Господарському кодексі України не всі подані визначення можна кваліфікувати як реальні явні визначення.

До джерел господарського права сьогодні зараховують господарське законодавство, нормативні угоди, судову практику, ділові звичаї та юридичну доктрину. Проте ми наполягаємо на тому, що ще одним джерелом господарського права є релігія, якщо більш точно, то релігійні норми, викладені найчастіше у священих текстах, проте не тільки в них.

У своїй сукупності джерела господарського права визначають межі юридично значущої поведінки суб'єктів господарювання. Щодо господарського законодавства, то акцентуємо увагу на тому, що господарську діяльність забезпечує не тільки Конституція України та Господарський кодекс (далі – ГК) України, а ще й ціла низка інших нормативних актів, які прямо чи опосередковано забезпечують господарську діяльність, а саме: Цивільний кодекс України (далі – ЦКУ), Кодекс законів

про працю, Митний кодекс України тощо, закони України: «Про боротьбу з корупцією», «Про банки і банківську діяльність», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про захист прав споживачів», «Про інформацію», «Про інвестиційну діяльність», «Про пенсійне забезпечення», «Про угоди про розподіл продукції», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про оплату праці», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», «Про оренду землі», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», «Про засади запобігання і протидії корупції», «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про благодійництво та благодійні організації», «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань», «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей», «Про споживче кредитування», «Про фінансову реструктуризацію» тощо, інші постанови й укази уряду.

Джерелами конфесійного права постають передусім тексти священих книг (ідеється про зрілі релігії), релігійні звичаї, богословські доктрини тощо. Проте кожна окрема конфесія на додачу до означених джерел має свої особливі джерела конфесійного права.

Культуротвірно та правотвірно для України є християнська релігійно-правова система в її розгалуженнях (православна, католицька). Такий стан справ спостерігаємо внаслідок перебігу історичних подій, що сформували вітчизняне правове тло.

Серед джерел конфесійного права розрізняють джерела візантійського походження та власні джерела (як джерела соборного й ієрархічного походження, так і джерела державного походження). Проте господарсько-економічні заповіді являють собою нормативно-релігійні приписи або момент релігійно-правової ідеології, а правом у повному розумінні слова стають тільки ті з них, які реально діють і підтримані державою, тобто є санкціонованими державою.

Спробуємо розглянути взаємопливи норм релігійного й господарського права на прикладі аналізу таких найдавніших джерел релігійного права, як грамоти Вселенських Патріархів, складені у вигляді послань митрополитам, єпископам, князям, і Книга правил святих апостолів, Вселенських і Помісних соборів, і святих отців.

Найбільш значущими після Біблії є грамоти Вселенських Патріархів і Книга правил святих апостолів, Вселенських і Помісних соборів, і святих отців. Серед грамот Вселенських Патріархів знаходимо тільки один документ, у якому вміщено норми, що є дотичними в конфесійному та господарському праві, а саме норма про недоторканність церковного майна (пор. норма ст. 18 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», а також п. 6 Роз'яснення Вищого господарського суду України «Про деякі питання, що виникають при застосуванні Закону «Про свободу совісті та релігійні організації» від 29.02.1996 № 02-S/109) [3].

Книга правил святих апостолів, Вселенських і Помісних соборів, і святих отців так само належить до джерел конфесійного права, з якого ми можемо взяти матеріал для аналізу норм конфесійного права, що в той чи інший спосіб впливатимуть на формування норм права господарського.

Питання про спадщину єпископа у Візантії, як і більшість церковних питань, регулювалося внаслідок тісного зв'язку між Церквою й державою 1) церковними канонами і 2) державними законами. Церковні канони в цьому питанні мають найважливіше значення, тому візантійське законодавство тривалий час не мало із цього приводу нія-

ких визначень, бо канони лежали в основі державного законодавства.

З канонів у хронологічному порядку необхідно згадати 38 і 40 апостольські правила, 24 і 25 правила Антіохійського собору, 22 (31), 32 (41) і 81 (92) правила Карфагенського собору, 22 правила IV Вселенського собору і 35 правило VI Вселенського Трульського собору.

Уже в другому розділі «Книги правил», що має назву «Правила Свв. Апостоль», починаючи з 38-го правила знаходимо норми, що є цікавими в межах дослідження. 38 і 40 апостольські правила, з одного боку, визнають право власності єпископа, а з іншого боку, стурбовані тим, щоб між єпископської власністю й церковним майном проведена чітка межа: «Правило 38. Єпископ нехай опікується всіма церковними речами і розпоряджається ними як божий слуга. Але не дозволено йому привласнювати що-будь з них чи дарувати своїм родичам те, що належить Богові. Що стосується незаможних, нехай подає їм як біднякам, але під цим приводом нехай не продає того, що належить Церкві (Ап. 41; IV Вс. 26; Трул. 35; VII Вс. 11, 12; Анкір. 15; Гангр. 7, 8; Антиох. 24, 25; Карф. 26, 33; Двокр. 7; Феоф. Ол-го. 10; Кирила Ол-го. 2); Правило 40. Нехай усім відомо буде про майно, яке є власністю єпископа (якщо він має власне), і добре відомо про майно (церковне), Господнє, аби єпископ, помираючи, мав владу залишити власне кому захоче і як захоче, аби під виглядом церковного не було розтрачене майно єпископа, який має іноді дружину та дітей, або родичів, або рабів. Бо справедливим це буде перед Богом і людьми, аби і Церква не понесла певної втрати через невідомість власності єпископської; щоб і у єпископа, або в його родичів, не було відіbrane майно до Церкви, або ж щоб близькі до нього люди не завели судової тяганини, і кончина його не супроводжувалася б ганьбою (Ап. 38, 41; IV Вс. 22; Трул. 35; Антиох. 24; Карф. 22, 26, 81)» [4; 5].

У тісному зв'язку з 38 і 40 апостольськими правилами стоять 25 і 24 правила Антіохійського собору, що доповнили ці апостольські правила. Антіохійський собор, на відміну від апостольських правил, уже не знає випадків, коли єпископ не має власності й говорить про неї в загальному порядку.

25 Антіохійське правило оновлює 38 апостольське правило, але вводить і два доповнення, що говорять про те, що єпископ повинен розпоряджатися церковним майном з відома пресвітера або диякона й у разі зловживань він, як і пресвітери, повинен відповідати перед собором митрополії.

24 Антіохійське правило, оновлюючи 40 апостольське правило, встановлює, щоб пресвітери й диякони мали роботу з розмежування церковного майна від єпископського в разі смерті єпископа (пор. сучасну правову норму щодо «особистого майна» (ст. 325 ЦКУ) та спадкування, див. Книга шоста, глави 86–90 ЦКУ і ст. 57 Сімейного кодексу України) [6].

До норм, що стосуються церковного майна, належать і норми, вміщені в Правилі 12 Константинопольського Собору (787 р.), а також у Правилі 26 (35) і 33 (42) Карфагенського Собору. Норма-заборона стосується церковної власності, а саме священнослужителям заборонено продаж будь-якого церковного майна, церковної нерухомості, церковних землеволодінь, передача цього майна родичам, чиновникам тощо. Ця норма за змістом відповідає нормі, вміщенні у ст. 18 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації». До того ж певні елементи конфесійної норми відлунюють у нормах, вміщених у ст. 13 Конституції України і ст. ст. 20 і 147 ГК України.

Природне право Церкви на придання майна й володіння ним реалізується лише в разі визнання за нею прав юридичної особи. Маючи майно у власності, володінні або оренди, Церква та її установи можуть бути учасниками цивільних і господарських правовідносин. Характе-

ризуочи юридичну природу цих правовідносин, правник О.С. Павлов писав: «Право й обов'язок Церкви вживати своє майно за його призначенням так, що для цього немає потреби у сприянні з боку державної влади. Тому ставлення Церкви до свого майна має бути те саме, що і ставлення кожного власника до своєї власності, у розпорядженні якої він є виключним власником (dominus)» [7, с. 315].

Однак законодавство сучасних держав зазвичай обмежує власника у праві на знищення окремих об'єктів цього майна, особливо коли вони є юридично визнаними як об'єкти, що мають історичну або художню цінність (наприклад, норма, вміщена в ст. 17.1 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», Закону України «Про архітектурну діяльність» від 20.05.1999 (розд. VII) тощо). Крім того, державне законодавство встановлює зазвичай спеціальний режим зберігання таких об'єктів і користування ними, незалежно від того, хто є їхнім власником, у т. ч. церковні установи. У свою чергу, канонічні норми істотно обмежують церковні установи у праві відчуження предметів церковного майна, особливо богослужбового призначення, – їх продаж або дарування, принципово забороняючи їх профанацію (Ап. 73; Двукр. 10).

Тільки наявність у Церкви прав юридичної особи надає їй юридичний захист майнових прав, роблячи її повноцінним учасником правовідносин, в іншому випадку Церква зазнає гоніння вже за самим фактом відсутності в ній прав юридичної особи незалежно від того, чи легалізовано її існування в державі, чи її поставлено поза законом.

Цікавою щодо особистого майна є норма, вміщена в Правилі 32 (41) Карфагенського Собору: «Визначено: якщо єпископи, пресвітери, диякони чи як-небудь клірики, що ніякого майна не мають, після поставлення свого під час свого єпископства чи служіння у клірі придбають на своє ім'я землі або будь-які угіддя, то нехай уважаються розкрадачами здобутків Господніх, хіба що після напучення віддадуть їх Церкві. Якщо ж щось перейде до їхньої власності як подарунок від кого-небудь або у спадок від родичів, то з тим нехай чинять на власний розсуд. Якщо ж, і забажавши дати щось церкві, повернуть назад, нехай будуть визнані недостойними церковної чести й виключеними (Ап. 4, 38, 40, 41; IV Вс. 22; Трул. 23, 35; Антиох. 24, 25; Карф. 22, 26, 81; Двокр. 7)».

У тій самій Книзі правил святих апостолів у багатьох правилах уміщено одну й ту саму норму, а саме норму, що містить заборону священнослужителям займатися іншими справами, крім справ віри, а саме: цивільним керівництвом (Правило 81 апостольське), влаштовувати світські справи і брати на відкуп маєтки (Правило 3 Халкідонського Собору), давати в борт під відсотки (Правило 17 Нікейського Собору, Правило 10 Трульського Собору, Правило 4 Лаодикійського Собору, Правило 2 (3) Карфагенського Собору тощо), вимагати прибутоків (Правило 44 апостольське), займатися торгівлею тощо. Норм, що стосувалися б заборон священнослужителям займатися будь-якою іншою діяльністю окрім релігійної, у сучасному вітчизняному праві не існує. Про такі заборони йшлося вище за часів існування радянського законодавства (згадаймо хоча б заборону для священнослужителів навіть бути учасниками трудової артлі).

Резюмуючи сказане вище, зазначимо, що якщо розуміти право як історично сформовану, морально обґрунтовану й релігійно вивірену, легалізовану нормативну систему, то дослідження нормативної системи релігійного права є настільки ж актуальним, як і вивчення норм сучасного господарського права, адже релігійні норми, що зазвичай передували нормам права, вплинули не тільки на змістове навантаження права, а й на формування правосвідомості вітчизняного соціуму. Якщо порівнювати норми означених галузей права, то можна помітити цільні взаємовпливи як у плані формальному, так і в плані змісту.

Навіть найдавніші джерела конфесійного права засвідчують проникнення релігійних норм у царину господар-

ського права й демонструють поступову легалізацію цих норм як світських.

ЛІТЕРАТУРА

1. Оборотов Ю.Н. Традиции и обновление в правовой сфере: вопросы теории (от познания к постижению права). Одесса: Юрид. л-ра, 2002. 280 с.
2. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій. Київ: Атика, 2005. 624 с.
3. Про деякі питання, що виникають при застосуванні Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації»: Роз'яснення Вищого господарського суду України від 29.02.1996 № 02-S/109. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>.
4. Канони или Книга Правиль Святыхъ Апостольъ, Святыхъ Соборовъ Вселенскихъ и Помѣстныхъ и Святыхъ отецъ. Съ алфавитнымъ указателемъ для облегченія нахожденія нужнаго правила. 2-е издан, полное. Монреаль: Издание Братства преп. Иова Почаевского Русской Православной Зарубежной Церкви, 1974. 367 с.
5. Правила святых Вселенских соборов, святых Поместных соборов, святых апостол и святых отец, с толкованиями: в 3 т. Москва: Паломник – Сибирская благозвонница, 2000. 2448 с.
6. Троицкий С.В. Наследство епископа в Православной Церкви (каноническая норма). URL: <https://azbyka.ru/nasledstvo-episkopa-v-pravoslavnoj-cerkvi-kanonicheskaya-norma>.
7. Павлов А.С. Курс церковного права. Москва: Свято-Троицкая Сергиева лавра, 1902. 539 с.

УДК 346.9

КОНТРОЛЬ ЗА ГРОШОВИМ ОБІГОМ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

ORGANIZATION AND LEGAL POSITION OF CONTROL OVER THE MONEY CIRCULATION OF STATE-OWNED BUSINESS ENTITIES IN UKRAINE

Галич Р.В., к.ю.н., доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Харківський інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»

Зірка О.О., бухгалтер
ТОВ «Tempa»

Стаття присвячена проблемам організації контролю за грошовим обігом суб'єктів господарювання державної форми власності в Україні. Проаналізовано організацію такого контролю: організаційну побудову і структуру органів, процес і механізм, види, форми й методи фінансового контролю, що має місце в державному секторі економіки України. У процесі дослідження констатуються основні недоліки чинного механізму в процесі грошового обігу господарської діяльності суб'єктів державної форми власності в Україні. На основі відповідного аналізу численних джерел, нормативно-правової бази запропоновано шляхи і надано пропозиції, які б усунули проблеми в питанні контролю за грошовими обігом суб'єктів господарювання державної форми власності в Україні та покращили б їхню діяльність в умовах ринкової економіки.

Ключові слова: контроль грошового обігу, фінансовий контроль, організація контролю, господарська діяльність, суб'єкти господарювання державної форми власності.

Статья посвящена проблемам организации контроля за денежным обращением субъектов хозяйствования государственной формы собственности в Украине. Проанализирована организация такого контроля: организационное построение и структура органов, процесс и механизм, виды, формы и методы финансового контроля, которая имеет место в государственном секторе экономики Украины. В процессе исследования констатируются основные недостатки существующего механизма в процессе денежного обращения хозяйственной деятельности субъектов государственной формы собственности в Украине. На основе соответствующего анализа многочисленных источников, нормативно-правовой базы предложены пути и изменения, которые бы устранили проблемы в вопросе контроля за денежными оборотом субъектов хозяйствования государственной формы собственности в Украине и улучшили бы их деятельность в условиях рыночной экономики.

Ключевые слова: контроль денежного обращения, финансовый контроль, организация контроля, хозяйственная деятельность, субъекты хозяйствования государственной формы собственности.

The article is devoted to the problems of organizing control over the monetary circulation of business entities of the state form of ownership in Ukraine. The scientific work analyzes the organization of such control: the organizational structure and structure of the bodies, the process and mechanism, the types, forms and methods of financial control that take place in the public sector of the economy of Ukraine. In the process of the study, the main shortcomings of the existing mechanism in the process of money circulation of economic activities of state-owned entities in Ukraine are stated. In the work, on the basis of an appropriate analysis of numerous sources, the regulatory framework proposed ways and changes that would eliminate problems in the matter of controlling the cash flow of state-owned business entities in Ukraine and would improve their activities in a market economy. The problem of controlling the monetary circulation of business entities of state ownership in Ukraine is investigated precisely from the point of view of the organizational and legal aspect. In the work analyzed and presented a systematic classification of types of control, as well as an extensive system of government bodies regarding the subject of research. First of all, the vision of proposals should consist in the following: 1) the independence of the control institutions from the manifestations of external influence on them in order to objectively control the process; 2) Adaptation of the Ukrainian legislation in the part of control to international standards in order to implement the best European practices for controlling money circulation; 3) reforming the control institutions in terms of their staffing in order to improve the quality and transparency of control; 4) optimization of control institutions, their number, functional and organizational structure in order to reduce pressure on business entities of state ownership that will ensure equal conditions of management along with the private sector in a market economy in Ukraine and at the same time reduce administrative costs associated with funding of such supervisory authorities; 5) transformation of